

Zborovanje Lige narodov. - Preganjanje prostožidarjev.

ZBOROVANJE SE NI PRIŠLO DO NIKAKEGA DEFINITIVNEGA SKLEPA. — 95% LJUDI SI ŽELI MIR IN ODPRAVO OROŽJA. — NAČRT ZA EVROPSKE ZEDINJENE DRŽAVE.

Genova, Švica. — Sedanje zborovanje Lige narodov do zdaj še ne more zabeležiti nikakega učinkovitega sklepa. Lepe besede padajo sem in tja, katerim se lahko polaga veliko važnost, ki pa se še ne morejo vzeti kot dejstvo. Min. predsednik MacDonald se je izrazil, da mora ta konferenca na vsak način priti do odločitve glede svetovnega razoroževanja, kajti, kakor po pravici pravi, 95 odstotkov ljudi želi, da bi se nikoli več ne rabilo orožje in da sploh svet stremi za mirom bolj kakor kdaj prej.

Na vsak način žele dobiti tudi Ameriko, da bi sodelovala v svetovnem razsodišču. Kakor vse kaže bodo to dosegli.

Francoski min. predsednik, Briand, je izdelal načrt, po katerem bi se evropske države ekonomsko združile in tvorile tako nekake "Evropske Zedinjene države." Načrt je predložil zborovanju in upa, da bo vsaj v glavnih točkah sprejet.

ZA "VISOKO ŽIVINO" NE VELJA POSTAVA.

Chicago, Ill. — V Chicagi obstoji postava, da v okrožju v sredini mesta (loop) se ne sme avtomobila parkirati dalje kakor tri minute. Očividno pa ta postava velja samo za navadne zemljane, kajti policijska inspekcija je dognala, da je nekaj avtomobilov stalo po več ur celo pred "City Hall."

Ko so poizvedeli za lastnike, se je izkazalo, da so sami višji uradniki ali pa njih prijatelji. Med drugimi je stal tam avto državnega pravnika Swansona. Da ti gospodje ne bodo kaznovani, lahko pričakujemo, ker imajo pač "drag."

ZENSKO UBILI IN TRUPLO ZAŠILI V ŽAKELJ.

Pretekli ponedeljek je bilo blizu mesta Morris, Ill. najdeno mrtvo žensko truplo, zašito v vrečo. Kakor so dognali, je bilo truplo več tednov po umoru skrito na nekem mrzlem prostoru. Kdo je bila ženska, še niso mogli poizvedeti, oglašil pa se je Chicažan R. Sheea, da je to mogoče truplo njegove žene, ki je ušla od njega pred tremi meseci. Ogledal si je truplo, ki pa se je tekem tednov po smrti tako izpremenilo, da ni mogel podati nikake gotove izjave.

NAMERAVANI PREKOOCANSKI POTNIŠKI PROMET.

Akron, O. — Kakor se poroča, se nameravate dve kompaniji, ameriška Goodyear-Zeppelin in nemška Zeppelin korporacija združiti in ustanoviti skupno Zeppelin zračno linijo, ki bi vezala Ameriko z Evropo. Potrebovalo se bo dve do štiri leta, predno bo mogoče pričeti z rednim potniškim prometom.

NENAVADNA REŠITEV

Pilot po nesreči padel iz aeroplana, a potnik, ki se je prvokrat v življenju vozil, je srečno pristal na zemljo.

Columbus, O. — Občudovanja vredno prisotnost duha je pokazal Norman Curtice iz Cincinnati. Iz radovednosti je stopil v aeroplan in dvignila sta se s pilotom 3000 čevljev visoko. Tam začne pilot proizvajati svoje umetne trike in prekucavanja in obrnil je aeroplan tako, da sta z glavo visela navzdol. V tem trenutku pa se pilotu utrga varnostni jermen, s katerim je bil privezan na aeroplan, in zornik je zletel v globočino. Potnik, prepričan samemu sebi, popolnoma nevešč, kako se vodi aeroplan, se je v strahu stisnil v kot in čakal kaj pride. Hipoma pa mu pade na um, da se bo gotovo ubil, ako bo tako čakal. Med tem, ko je drevil aeroplan s hitrostjo 100 milj na uro, je zlezal na pilotovo mesto in začel obračati in premikati kretalne priprave in posrečilo se mu je, da je spravil aeroplan v ravnavesje, in da je tudi popolnoma nepoškodovan pristal na zemljo. "Nikoli več," je dejal, ko se je zopet znašel med ljudmi.

STRELA RAZBILA DVA AEROPLANA.

Albuquerque, N. M. — 26 milj južno od mesta Gallup je v viharju našlo smrt osem oseb, med njimi ena ženska, ko je v njih dva aeroplana udarila strela. Do zdaj o ponesrečenih še ni nikakega sledu, na raziskavo za njimi se je podalo 30 zrakoplovcov in mnogo ondukajšnjih prebivalcev na konjih. Zrakoplov je bil last Transcontinental Air Transport in se je imenoval City of San Francisco. Omenjena družba je razpisala nagrado \$5000 za tistega, ki bi ponesrečeno družbo našel.

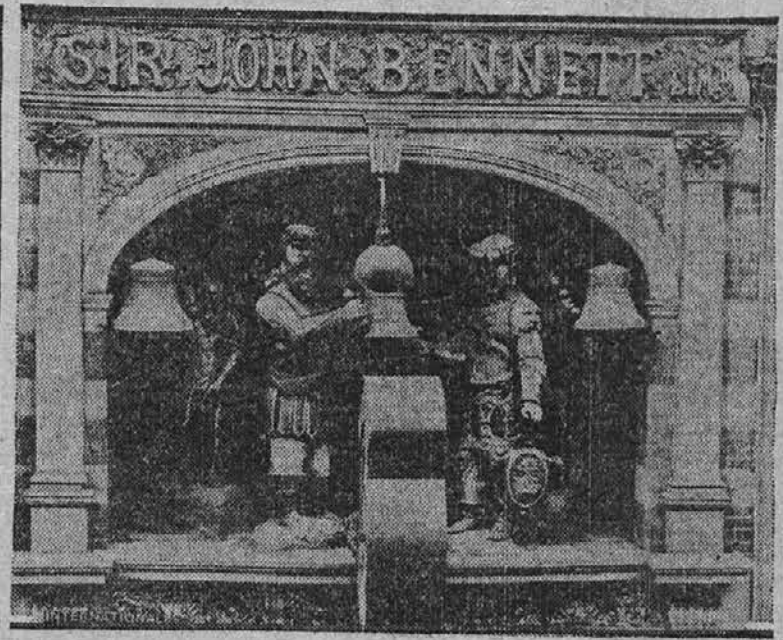
RUSIJA ZAVRGLA NEDELJE.

Moskva, Rusija. — Da pospeši delo v industriji, je sovjetska vlada odpravila splošni dan počitka, nedeljo. Na ta način želi doseči takozvani neprertrgani delovni čas. Vsak delavec bo še v naprej moral delati enako število ur, katerih je 39 do 46. Vsak pa bo do bil počitek po pet ali šestdnevem delu; in dočim bo ena skupina "imela nedeljo," bo druga skupina stala na njih mestih, dokler ne pride vrsta za njih "nedeljo."

DRZNI BANDITI.

Chicago, Ill. — 6. sept. — Danes jutraj, kmalu po polnoči, je vdrl v hišo P. Prusitis, 3301 Wallace St., pet banditov, kjer so lastnika zgrabili, ga zvezli v avto in oddrveli. Policija je poslala patrolje in detektive za njim.

FORD KUPI ZNAMENITO LONDONSKO URO.



Na sliki je videti znamenito uro, ki se je nahajala nad eno stoletje v Londonu, nad neko zlatarsko trgovino. Na uri bijejo ure vitezi in proizvajajo najlepše melodije. Ford bo dal inštalirati uro nad svojo tvornico v Detroitu.

IZGON PROSTOŽIDARJEV

Diktator dal internirati italijan. prostožidarskega velikega mojstra in vse druge voditelje. — Krivičnost takega stopanja.

London. — Italijanski diktator Mussolini skrbi za vse, to se pravi, skrbi, da vsi tisti, ki se popolnoma ne strinjajo z njegovim režimom, pridejo na varno mesto, od koder jim več ni dana prilika, da bi mu delali zgago pri njegovem vladanju. Tako se je spravil tudi na prostožidarje in spravil s poti v internacijo njih velikega mojstra, D. Torrigiani, in z njim vse druge vodilne može v organizaciji. To je potrdil nečak bivšega italijanskega min. predsednika, Nittija, ki je bil z omenjenimi skupno interniran na otoku Lipari, in kateremu se je nedavno posrečilo uiti.

Da prostožidarji večinoma niso zaželjeni element v človeški družbi, je znano. Znano pa je tudi, da ima vsak človek pravico do svobodnega mišljenja. Da se torej Mussolini poslužuje oborožene sile, da preмага nasprotnika po prepričanju, je skrajno netaktno in surovo.

NOVI POGUBONOSNI PRASEK.

London. — Nov prašek s prav zverinskimi učinkom je baje odkril profesor L. Hill, učeni angleški znanstvenik. Po njegovi izjavi zadostuje žličica tega praška, ako se ga razprši, da umori milijon ljudi. Nikakor pa ni hotel izdati imena in sestoja tega praška, kajti pravi, ako bi se ga uporabljalo ob času vojne, bi sploh nihče več ne ostal pri življenju.

Chicago, Ill. — Med New Yorkom in Mexico City se bo v nedeljo otvorila nova zračna zveza, pri čemer bo igrala Chicago važno vlogo kot vmesna postaja. Vožnja med New Yorkom in Mexico City bo trajala okrog 50 ur.

DVOJNI UMOR V CHICAGO

Dva znana bandita našli ustreljena. — Domneva se, da je to delo maščevanja drugih banditov. — Sumijo, da je bila Caponijeva roka vmes.

Chicago, Ill. — Naše mesto se nikakor ne more otresti "ugleda" kot mesto roparjev in morilcev. Ako banditi ne najdejo nikake druge žrtve, se pričnejo streljati sami med seboj. V četrtek jutraj ste bili najdeni mrtvi trupli McElligott, 30 let, in 25 letnega Fr. Cawley, in sicer na Narragansett ave. blizu Fullerton Ave. Oba sta bila vsled svojih številnih zločinov pri policiji prav "dobro" zapisana. Svoječasno sta tvorila z dvema drugima banditoma štiriperesno deteljičo, ki si je nadela ime "The four Horsemen," in v koje zgodovini je zabeleženo število zločinov. Dva izmed njih sta bila pred meseci ustreljena v Cicero in zdaj je njih tovariša zadela enaka smrt.

Povod za ta umor še ni dognan. S precejšnjo sigurnostjo pa policija domneva, da je to čin maščevanja drugih banditov in da je tudi Caponi imel pri tem svoje prste vmes.

AL. SMITHA ŽELE V SENAT

New York, N. Y. — Kakor poroča neki tujakšnji list, se popolnoma tiho deluje na to, da bi se bivšemu guvernerju in kandidatu pri predsedniških volitvah, Alfred Smithu, pridobil sedež v zveznem senatu. — Baje je bilo županu Walkerju že naročeno, naj odkliče v New York senatorja Copelanda in ga postavi na čelo vodne komisije, da bo na ta način izpraznjeno mesto za Al. Smitha.

Chicago, Ill. — Ludviku Kesh se je zdelo sumljivo, kako njegova žena uporablja njegov denar in je zahteval pojasnila od nje; ker ga njena izjava ni zadovoljila, jo je prebete, in na ženino pritožbo mu je sodišče takoj naložilo \$200 kazni. Kdo je na škodi?

KRIŽEM SVETA

Charlotte, N. C. — Za sodno obravnavanje proti 16 komunistom in stavarjem, ki so obdolženi, da so ubili policijskega načelnika v Gastonia, je bila po sedemdnevem preiskuevanju končno imenovana porota, ki bo določala o usodi obdolžencev.

Pariz, Francija. — Pripekajoča vročina, ki je obiskala tudi Pariz tekem zadnjih dni, je imela za posledico, da se v celem mestu ni moglo v sredo zvečer dobiti niti ene lemone več. Termometer je kazal ta dan 95 stopinj v senci in čez 100 stopinj na soncu.

Krakovo, Poljska. — Po dolgi bolezni je izdihnil eden izmed največjih bogatašev Poljske, Jan K. Steczkowski. V letih 1917 in 1918 je bil ministerski predsednik in nato finančni minister.

Stockholm, Švedija. — Med štrajkujočimi delavci na omnibusih in policijo je prišlo do spopada, pri čemer so policisti rabili sablje, in je bilo na ta način ranjenih 16 oseb.

Montreal, Que. — Na mejah med Canado in Zed. drž. so suhači navalili na vlak, na katerem so se vračali s konvencije U. S. vojni veterani. Kot plen jim je padlo v roke 500 steklenic opojnih pijač.

Rim, Italija. — Iz neznanega vzroka je v tovarni, ki producira bombe za italijansko armado, nastala eksplozija, ki je zahtevala kot žrtev 17 življenj uslužbencev, večinoma žensk. Okrog 20 jih je bilo težko ranjenih in več lahko poškodovanih.

Pariz, Francija. — Znameniti Clemenceau, ki je bil med vojnim časom francoski ministerski predsednik, je lahko obohel in se je moral podeti na delo. Mož je star že 88 let in se v zadnjem času bavi s pisanjem svojih spominov.

ZAHTEVAJO REGISTRACIJO INOZEMCEV.

Chicago, Ill. — Po mnenju tujakšnjih oblasti se vse premalo pazi na inozemce; ko priseljenci zapuste Ellis Island, se razkrope po vsej državi in ni mogoče dobiti o njih nikakih podatkov več. Primerno bi zato bilo, da bi se upeljala po evropskem načinu za vse inozemce registracija, ki bi se izvedla na ta način, da bi se inozemec vpisal povsod kjer prenoči, oziroma, kjer se stalno naseli. To je naperjeno zlasti proti tistim inozemcem, ki ne pridejo v to deželo, da bi postali dobri državljani, ampak za namenom, da bi kot zločinci prišli do denarja.

DELAVSKI ŠTRAJK V NEW YORKU.

New York, N. Y. — Sedem tisoč šivilj, zaposlenih pri vezanju, kleknanju, itd je v sredo zapustilo delo. Štrajk ima za cilj doseganje ugodnejših delavniških razmer, kakor tudi povišek plače in krajše dnevno delo.

ŠIRITE AMER. SLOVENEK!

Iz Jugoslavije.

POŽAR ZANETEN OD STRELE V STRAŽI PRI MORAVČAH UPEPELIL HLEV IN POŠKODOVAL DRUGA POSLOPJAJA. — DRUGE NESREČE IN NEZGODE. — RAZNOTE RE VESTI IZ DOMOVINE.

Strele

Moravce, 20. avgusta. V ponedeljek popoldne 19. avgusta je treščilo v Straži pri Moravčah v hlev posestnika Vidergarja, ki je bil naenkrat ves v plamenu. Četudi so bili ljudje takoj zbrani, se ni dalo razen živine, ničesar rešiti. Vzgal se je tudi svinjak, po dolgem času so gasilci rešili prašiče, a onega so morali zaklati, ker je še komaj hropel. Pogorela sta tudi 2 kozolca za najmanj 60.000 kg mrve in 6 štantov ovsn. Ker ni bilo dežja, razen par kapljic, nikakor niso mogli ognja udušiti. Vedno je iz tramovja in kupa pepela vzplapolal zopet ogenj. O polnoči so bili moravški gasilci, ki so ves čas neumorno delali, še vedno na pogorišču. Sreča je, da ima vas okrog hiš toliko sadnega drevja, ki je veliko pripomoglo, da se sosedna poslopja niso vžgala. Tako velikega ognja, kot je bil ta, v naši dolini že dolgo vrsto let nismo imeli. — En kozolec je bil last posestnika Vrbana, vse drugo pa od Vidergarja.

Žrtev Save.

Dne 16. avgusta je Sava zahtevala novo žrtev. Kovaški mojster Janez Okoren se je šel po težkem dopoldanskem delu s svojo ženo, katero je poročil še pred tremi tedni in s tovarišem kopat v Savo. Po nesreči je mladi mož zašel na kraj, ki mu je bil neznan. Od začetka je bila Sava plitva, kar naenkrat pa se je za skalo razširila v globoko kotlo z vrtincem. Ker je bil mož vroč, ga je bržkone prijel krč in ga zgrabil močan vrtinec. Ker ni bil dober plavač, ga je vrtinec potegnil na dno. Žena in tovariš, ki sta nesrečo zapazila takoj, si nista upala v vodo, ker nista znala toliko plavati, da bi si ga upala rešiti. V bližini ni bilo nikakega kopalca. Šele čez nekaj časa je prišel neki učitelj, ki je iskal ponesrečenca dolgo časa, a ga ni mogel najti. Nato so prispeli še drugi ljudje s čolnom in po 1 in pol urnem iskanju se jim je posrečilo potegniti mrtvo truplo iz vode. Starši Janezove žene so bili o nesreči takoj obveščeni in šli nemudoma v Hrašče (pri Smledniku), kjer je pokojni stanoval z ženo in je imel kovalnico.

Strela ubila dva delavca.

V nedeljo, dne 18. avgusta se je v Bosni nad Palo in vso okolico nebo naenkrat pooblačilo, ob 7 zvečer pa se je vllila ploha. Bliskalo in grmelno je ves večer, vmes pa je padala toča, ki je napravila na polju mnogo škode. Troje delavcev, Abid Mizdrak, Zejnib Šehić in pa Alija Čosič, je ob 9 zvečer odšla z bližnje žage spat v skladišče. Med ploho pa sta udarili v skladišče dve strelji in ubili delavca Abida Mizdraka

Iz celjske bolnišnice.

V nedeljo 18. avgusta je tujak umrla 71-letna Marija Sablobir, zasebnica iz Vrhov 33 v teharski občini. — Te dni so prepeljali v bolnišnico težko poškodovanega posestnika Štefana Doberšeka iz Babne gore pri Sv. Štefanu. Z možnarji so streljali, pa je preveč nabasan možnar razneslo in Doberšku so drobec možnarja grdo razmesarili desno stran telesa.

in Zejniba Šehića, Alija Čosič pa je bil le lažje opaljen po vsem telesu.

Težka nesreča na Hlebovi žagi pri Gornji Sv. Kungoti na Štajerskem se je dogodila 16. m. Ta dan je namreč prišel komaj 4 dni tam zaposleni žagar Kinnerec po nesreči z levo nogo v stroj, kateri mu je debele čevlje naravnost prerezal in prste na nogi preklal. Slučajno v tem času v Gornji Sv. Kungoti nahajajoči se okrajni zdravnik je nudil ponesrečenču prvo pomoč, nakar so ga prepeljali v bolnico v Maribor.

V Bosni iščejo petrolej.

Te dni je odptoval na planino Majeveco v Bosni direktor drž. rudarskih podjetij dr. Velimir Jovanović. Na Majeveci se že nahaja komisija pod vodstvom beograjskega vseučiliškega profesorja dr. Luikoviča, Komisija preiskuje in določa kraje, kjer se bo vrtalo do ležišč nafte. Na podlagi rezultata tega preiskovanja bo komisija določila kraje za vrtanje končnih rovov.

Konj ubil dečka.

Na travniku v zagrebškem predmestju je kmet Lovrenčič pasel svojega konja. Gospodar je konja čuval celo popoldne, ob 6 pa je odšel večerjat. Konja je pustil brez nadzorstva na travniku. V bližini so se igrali otroci in 7-letni Mijo je vzel nek drog ter z njim jel dražiti konja. Naenkrat je konj udaril z zadnjimi nogami nazaj ter sunil malega fantka naravnost v prsa. Deček se je zgrudil na travo, drugi otroci so poklicali njegovega očeta, toda ta je svojega otroka našel že mrtvega na travi.

Nova tovarna cementa v Dalmaciji.

Svoječasno je bilo v naši javnosti mnogo govora o namenu neke belgijske industrijske skupine, da zgradi v Sučurcu pri Splitu veliko tovarno cementa. Ta tovarna naj bi delala v družbi z nekaterimi domačimi ljudmi. Sedaj kaže, da se bliža ta načrt svojemu uresničenju, ker je omenjena belgijska skupina že pripravljena, da vloži v novo industrijo cementa nad 100 milijonov dinarjev. Tvrdba še ni protokolirana.

Iz celjske bolnišnice.

V nedeljo 18. avgusta je tujak umrla 71-letna Marija Sablobir, zasebnica iz Vrhov 33 v teharski občini. — Te dni so prepeljali v bolnišnico težko poškodovanega posestnika Štefana Doberšeka iz Babne gore pri Sv. Štefanu. Z možnarji so streljali, pa je preveč nabasan možnar razneslo in Doberšku so drobec možnarja grdo razmesarili desno stran telesa.

ŠIRITE AMER. SLOVENEK!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1894.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoev po praznikih.

Izdaja in tiska EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, kje imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov vredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nasilnost fašizma.

Po nasilnem izpreminjanju družinskih priimkov kar v masah, so se fašistovski oblasti lotile prekrščevati že davno krščenim Slovanom njihova krstna imena v nova, latinska se glaseča imena. Taktiko vporabljajo isto kot pri izpreminjanju družinskih priimkov. Vsa količaja odvisen človek s slovenskim krstnim imenom dobi poziv, da mora napraviti prošnjo na okrožno sodišče za spremembo imena. Ni potrebno zato plačati nikakih pristojbin. Občine razdeljujejo že izpolnjene tiskovine in ostrašeni slovenski "pagan" mora prošnjo lepo podpisati.

Gonja proti slovenskim krstnim imenom ni v Primorju novejšega datuma. Že pred vojno je tu pa tam v jezikovno mešanih krajih, kjer so imeli premoč Lahji, odnosno Lahoni, nastal marsikak spor proti krščenju novorojenčkov s slovenskimi imeni. Kmalu po aneksiji so se pa Slovani morali še boriti proti organiziranemu odbijanju civilnih uradov v Gorici in Trstu ter po vseh laških istrskih mestecih, da bi njihovi otroci nosili slovenska imena.

Takrat veljavne določbe laškega civilnega zakonika so predpisovale le, da smejo biti dana otrokom imena, obsežna v koledarju kake veroizpovedi ter sploh resna zgodovinska imena, ne pa šaljiva ali nespodobna imena, ki bi lahko njihovim lastnikom kasneje v življenju škodovala. Postava je torej predvsem čuvala interese otroka. Pri veliki razširitvi anarhističnih in sploh prevratnih ter protiverskih strank v predvojni Italiji je bila zelo razpasena navada, da mnogi Italijani otrok sploh niso krstili, ampak jim le v uradu za civilno stanje dali kaka imena, pogostokrat imena revolucionarjev ter sploh imena, ki niso bila posneta iz imenika koledarjev kake veroizpovedi. Sedanja nasilni gospodar Italije Benito Mussolini je bil sam med takimi ljudmi. Saj ni bil sprva sploh ne poročen. Poročil se je civilno šele ko je prišel na vladno. Po par letih vladanja je se poročil tudi cerkveno ter dal krstiti svoje že nekoliko odrasle otroke, ko je začel misliti nato, kako bi pridobil zase Vatikan.

Slovenska krstna imena, ki so jih izbirali Slovani v Primorju za svoje otroke, so bila poveljina izbrana iz koledarjev. Le redko je tu pa tam kak svobodomislec izbral ime, ki ni bilo v nikakem koledarju. Navadno so se potem pogodili z duhovnikom, da je otrok dobil dve imeni: eno, ki je bilo vnešeno v krstno knjigo kot krstno ime, drugo, dodatno, pa za družinsko rabo in klicanje. Ker so bila in so podvržena imena neki modi ter se ljudje sedaj prijemljejo enih, kasneje drugih, so bila pred vojno splošno priljubljena ruska imena, posneta po zelo čitanih ruskih romanih ter krstna imena naših bratov na Balkanu. In sicer so se razširila ta imena ne samo med Slovani, ampak v veliki meri tudi med Italijani po mestih.

S preganjanjem in odpravljanjem vseh znakov, ki bi pričali o prebivanju slovenskega prebivalstva v Primorju, se je naraščajoči šovinizem fašizma vrgel tudi na slovenske krstna imena. Predvsem ni dopuščal, da bi se novorojenčkom dajala slovenska imena. Izvalje od čisto zaslužene sodne oblasti in Trstu razsodbo in slučaju imena Gorazd, češ, da se to ime ne sme dati otroku, ker je "zasmehljivo" in "nespodobno." Stranka se je sicer pritožila na prizivno sodišče, toda to je razsodbo prve stopnje le potrdilo. Brž, ko so imele prefektore primorske dežele to razsodbo v rokah, so razposlale vsem uradom civilnega stanja po deželi okrožnico, kjer so ci-

tirale to razsodbo in so tudi ustavile vsako novo imenovanje otrok s slovenskimi krstnimi imeni. Sodnijski revizorji uradov civilnega stanja so dobili ukaz strogo postopati z onimi občinskimi uradniki, ki bi se dopustili kako novo slovensko imenovanje otrok. Končano je bilo torej krščenje otrok s slovenskimi imeni. Pa to jim še ni zadostovalo. Bila je velika množica odraslih ljudi v deželi s slovenskimi imeni. Na to se sedaj spravili. Največ je trpela šolska mladina, predvsem pa srednješolci. Učitelji in profesorji so prevajali na najbolj nesmiselni način slovenska v neka laška imena ter jih vpisovali v spričevala in šolske kataloge. Odpor proti takemu postopanju je pomenil zlasti pri srednješolcih popolno nemilost pri profesorjih ter najslabše redovanje.

V aprilu 1926. smo dobili postavbo za spremembo priimkov. Skozi tri leta se že vleče nasilno spreminjanje družinskih priimkov. Temu podobno so v letu 1929. prišli nato, da bi spremenili še slovenska krstna imena že odraslim ljudem. Najprej se je pojavilo par glasov v laškem časopisu, v marcu 1929. pa je še izšel poziv od strani tržaške občine za vlaganje prošnje za spremembo krstnih imen. Postava z dne 8. maja 1929. št. 383 je tudi spremenila do takrat veljavne določbe civilnega zakonika o imenih. Zato so že dne 28. in 30. maja — res hitro za znano počasnost laških sodnij — bile izdane prve razsodbe tržaškega deželnega sodišča. Dne 2. avgusta so bile razsodbe že vročene. Od sedaj naprej jih bo sodna oblast bruhala na stotine.

Pot je uglašena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice iz prefektur, romale okrožnice iz fašijev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovine za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljani, ta je protidržaven, antifašist, italofo! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdanji kruhek, ki je v Italiji že itak tako redek in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zoperstavljati tem narobekrstnikom!? Kijevski ruski knez je osramočen. Hujša je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.



KAJ JE NOVEGA V JOLIETU?

Kakor povsod tako tudi pri nas so avtomobilske nezgode na dnevnem redu. Vse radi neopredvidnosti pri avtomobilistih, ki drve z avtomobili tjavendani. Te dni je umrl v bolnišnici 18-letni Peter Barnik iz Forest Parka, na poškodbah, ki jih je dobil v avtomobilski nezgodi št. 25. avgusta.

Na Labor day je umrla tukaj Mrs. Frances Franetich, na 2209 — Cora street, na svojem domu po kratki bolezni. Tukaj zapušča soproga enega sina in eno hčer. Pogreb se je vršil v četrtek iz cerkve sv. Jožefa na pokopališču sv. Jožefa. R. I. P.

Poročati imam pa tudi veselo vest. V ponedeljek 9. sept. letos bo v slovenski cerkvi sv. Jožefa poroka tukaj dobro znanega Mr. Frank E. Vranichar, ki se poroči z nevesto Miss Frances C. Terlep. Zenin je sin tukaj dobro znane slovenske družine Mr. in Mrs. Nick Vranichar. Je že več let vodja pisarne tukajšnega okrajnega pravdnika Mr. Rehna, kjer vodi posle realitete in zavarovalniške pisarne. Je član večih slovenskih podporinidružtev v naselbinu in pri vseh zelo aktiven in delaven. Od vseh, ki ga poznajo uživa veliko zaupanje. Zato mu tudi vsi, ki ga poznajo ob vstopu v zakonski stan želijo obilo sreče in zadovoljnosti v novem stanu. Isto nevesti. Poroka se vrši s sv. mašo ob 8 uri dopoldne prihodnji ponedeljek. Pri družini Mr. in Mrs. Anton Bluth, 2424 — No. Hickory street se je oglasila ga. Štorckja in jima prinesla krepkega sinčka. Naše čestitke!

DOPIS S POTA.

Aurora, Minn.
V malem mestecu Aurori sem se tudi ustavlil. List Amer. Slov. je tukaj zelo priljubljen. Vključ zelo slabim delavskim razmeram, se jih je sedem naročilo na novo. Splošno so list vsi pohvalili. Najbolj se jg postavil Mr. Anton Ceglar. Živahno se je smejal in pokazal deset otrok. Vsi zdravi. Mrs. tudi zgleđa, kakor dekle. Pa so list precej naročili. Zdravi so. Anton dela v majni, jesti imajo tudi dovolj — srečna družina, kjer vladajo pravi katoliški duh in blagoslov.

Mrs. Kastelic je šla z menoj in sva vse rojake obiskala. Vsi so bili zelo prijazni z nama. Rekli so poveljini tako-le: Mr. Jaksetič za ta list je lahko agitirati, ker je tako "fejst." Res je tako, toda je še tudi precej takih, kateri list berejo. Toda sami ga nočejo naročiti, pa bi ga lahko. En cent in pol

na dan stane. To si lahko pač vsak utrga. Pomniti bi morali vsi, da list dnevnik ima velikanske stroške. Treba vsako soboto plačati tiskarje, papir, pošta in vse drugo v zvezi veliko stane. A nekateri mislijo, da je dovolj, če list le bero in istega od soseda izposojujejo. Vsak sam ga naroči. Pokaži svojo zavednost.

Naša zastopnica Mrs. E. Smolich me je tudi nad vse prijazno sprejela. Hvala vsem. Od tukaj sem odpotoval v Biwabick, kjer sem ostal tudi par dni pri uljudni družini Debelakovi. Njihov fant me je spremljal, da sva obiskala vse slovenske družine. Pozdrav in hvala vsem!

BANKET.

Chicago, Ill.
Kakor je že bilo poročano, priredi dne 8. sept. ob pol 8 uri večer skupščina III. reda z sodelovanjem faranov sv. Štefana slavnostni banket v počast Rev. Dr. Hugo Bren, O. F. M.

Ponovno prav uljudno vabimo celo naselbino, kakor tudi naše sosede, da nas posetijo na ta večer z svojo navzočnostjo.

Vstopnice so po \$1.00 in se dobijo pri Mr. Math Kremesec, Mr. George Sagadin, Mrs. Mary Kopal in v župnišču, kakor tudi v predprodaji na omenjeni večer.

Odbor je pridno na delu in si dosti prizadeva, da se kar najboljšje ustreže cenjenim gostom v vseh ozirih.

Dragi prijatelji, upamo, da se gotovo odzovete našemu skromnemu povabilu, ter Vas pričakujemo.

Prav prisrčno dobro došli vam kliče

Odbor.

TO IN ONO IZ BARBERTONA

Barberton, Ohio.
V Barberton so prišli iz Forest City, Pa. Družina J. Grum sedaj živi na Melvin St. Prišlo je še več družin sem v Barberton eni iz Pa. in z W. Vir. Pa mi niso znana imena vseh. Dobro došli vsi.

Državljanске papirje je dobilo več naših Slovencek. Mrs. Mary Mezich, Mrs. M. Jaklich, Mrs. Ana Blazich, Mrs. Mary Mekina, Mrs. Agnes Arko, sedaj v septembru pa še Mrs. Albina Poljanec in tudi nekaj možkih je dobilo Ameriško državljanstvo. Čestitamo vsem, ki so se pobrigali za to.

Mr. Joseph Logar iz Clevelanda je kupil v Shermanu, veliko farmo, od Mr. John Šega. Nekaj več zemlje so si kupili družina Mr. John Černe blizu tukaj, na Rockcut. So prav lepo popravili hišo, kjer vse lepo in novo zgleđa. Prav lepo moderno nove hiše so si postavile te družine: Mr. August Maver, Mr. Frank Spetich, Mr. Anton Osaben, Mr. Andrej Blazich. Vse je lepo sezidano v ponos sebi in drugim. Pred kratkim nas je obiskal

Mr. Andrej Tomec in njihova svakinja Mrs. Tomec iz Johnstown, Pa. Mr. A. Tomec je že večkrat, kaj prav lepega napisal za A. Slovence in za Ave Marijo. On je doma iz Podloža, in je prišel nas Ložane obiskat. Pridite še kdaj, boste dobro došli vselej.

Od tukaj so šle pa na obisk v Detroit in Canado, Miss Fr. Zupcu iz Moore St., Miss Anna Sigmond in Angelina Vinsic. So rekle, da je bilo prav lustno.

Z obiska iz starega kraja, so pa prišli nazaj Mr. in Mrs. Joseph Richter in hčerka, pravijo, da je tukaj še vse gluh došti boljši za vse, kakor doma. Mr. Frank Čič je pa odprl, svojo lastno popravilnico čevljev. On je izučeni čevljar še iz starega kraja, zelo dobro popravi, in tudi poceni, bolj kot drugi, zato Slovenci, podpirajte raje svojega rojaka, kakor pa druge.

Poročili so se v naši cerkvi: Mr. Frank Prostovich iz Basemer, Pa. z Mrs. Frances Stražičar, z Barbertona. Ter Mr. Anthony Adamich iz Shermana z eno Slovaško deklico iz Doylestown, O. Želimo sreče vsem.

Mr. in Mrs. Frank Sterling so dobili prvo novorojenko fletkano zdravo punčko, kate-re so vsi veseli. Pri Mrs. Louis Mezich pa močnega fantička.

Na obisk k svojim starišem je prišla h Gerbcovim na 22nd St. Mrs. Joseph Trlep iz Waukegan, Ill. Seboj je pripeljala svoji dve hčerki, baby staro eno mesec, katero bojo krstili tukaj v nedeljo. Naše čestitke vsem. V nedeljo 8. septembra, pa v cerkvi sv. Bernarda, v Akronu, velika slovesnost preoblečene bodo hčerke naših slovenskih starišev, v red sester Dominikank, katerega sedež je v Akronu. Vabim vse, kateri se zanimajo zato, da pridejo v nedeljo popoldne ob štirih v cerkev sv. Bernarda k prekrasnim obredom, katere podelje škof Clevelandski. Ta cerkev je gori pri sodniji in jo lahko vsak najde. V prvi bo preoblečena Julia Hiti, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Hiti, iz Mulberry St. V drugi preoblečeni boste Vera Lintol iz 23rd St. in Josephina Rataj iz 7th St. Miss Mary Matek, sedaj sestra Dolorosa ter Miss Vera Lintol sedaj sestra Christine, bosti ostale še v samostanu, kjer so zdaj. Miss Josephina Rataj, sedaj sestra Margaret ter Miss Sophia Gerbec, sedaj sestra Loriga, bosti pa preoblečeni skupaj na eno novo faro pri Firestone Park, v Akronu. Mrs. A. Polh so bili operirani, za nevarno operacijo v Clevelandu, še sedaj so tam pri svojih hčeri, ki jih oskrbuje dokler bodo toliko boljši, da bodo lahko prišli domov k družini. Mr. John Dormish je odšel v Sanitorium blizu Marion, O. Kjer se zdravi, je bil že zelo slab, sedaj je pa že malo boljši. Vsem bolnikom želimo ljubelega zdravja. Mr. in Mrs. Fr.



Uspeh na račun tiskovne pomote. — V nekem mestu na Slovenskem so sklenili inteligenti, ki so istega leta naredili izpit na gimnaziji primerno proslaviti 25-letnico gimnazijskega izpita. V ta namen so priredili primerno zabavo in na isto vabilo svoje prijatelje in znance. Enemu izmed jubilarantov je bilo naročeno, da poskrbi za reklamo v časopisju. Ta res pošlje tozadevno notico v časopis, ki se je glasila: "Dijaki, ki so naredili izpit tega in tega leta, se vabijo na skupni sestanek, ki se vrši tu in tu. Tudi vsi prijatelji in znanci so iskreno povabljeni..." — V tiskarni pa se je vsedel na prvo besedo v notici "Dijaki" tiskarski škrat in je v isto utaknil še eno črko "v", da se je ta beseda čitala "Divjaki." — Kajpada, da je zavladalo silno zanimanje za 25-letnico "Divjakov" in poročilo omenja, da je bil naval na zabavo tak, da je zmanjkalo prostora in vsega, kar vse je hotelo videti, kako prirejajo 25-letnice "Divjaki." Prireditelji so vsled te tiskovne pomote dosegli sijajen uspeh, kakoršnega bi drugače najbrž nikoli ne dosegli. Tako ima vsaka slaba stvar tudi svojo dobro stran.

"Kovačeva kobila in čevljarjeva žena sta zmeraj bosji," pravi narodni pregovor. Da je to res, dokazuje glavna pariška zavarovalnica za življenje, ki zdravnikov noče več zavarovati. Pravijo, da zdravniki umirajo v povprečni starosti 38 do 40 let. Drugi ljudje se ločijo od sveta v precej višji starosti. Se vidi, da zdravniki druge zdravijo, sebe pa ne znajo ali pa morda nimajo časa...

Zagovoril se je prijatelj A. je dražil in begal svojega prijatelja B, kolikor je mogel. B: "Beži no, beži, kaj se boš delal iz mene — norca!" A: "O jej, koliko norcev se pa da napraviti iz tebe!" B (v naglici): "Več že, kakor iz tebe!"

Grum je umrl njih mali baby, sožalje družini. Enkrat novembra bo pa igralo okoli 80 otrok. Igra se imenuje: "K Mamic" ter tri druge skupine otrok, ki bojo predstavljali vsaka skupina drugo stvar. To bo nekaj lepega za pogledat. Na zadnjem cerkvenem pikniku smo se imeli prav dobro, nekateri so odnesli dobitke domov, drugi pa nič, pa smo bili vseeno zadovoljni vsi.

Pozdrav vsem,

Mrs. A. J. Okolish.

(Op. ured.: — Za petkovo številko došlo prepozno).

VENEZUELA

Izmed držav Južne Amerike je nemara Venezuela večini naših čitateljev najmanj znana. Naslednji članek je spisal venezuelski novinar Humbert Tejera v peruanskem listu "Amante."

Venezuela zavzema površino nad 1 milijon četvornih km. Andi in primorske gorovje pokrivajo četrtno tega ozemlja, drugo četrtno zavzemajo pašniki, ostalo pa guaynanski gozdovi. Slednji so skoro docela neobljudeni in tudi pašnike Pampasa naseljuje malo ljudi. Skoraj vse prebivalstvo, ki šteje 3 milijone duš, biva tedaj v goratih krajih. Vzlic temu ima Venezuela skoraj toliko poljedelske zemlje kot Argentina, a tudi za živinorejo so pogoji tako ugodni, da bi lah-

ko dajala vsaj tretjino tega, kar daje Argentina, to se pravi: desetkrat toliko kot daje sedaj. Doslje so ovirale razvoj Venezuele klimatske razmere (tropsko podnebje) in silno razširjene tropske bolezni, ki so samo visoko v gorah nekaj pojav. Toda znano je, da je stvaritev zdravejših življenjskih pogojev zgolj gospodarsko vprašanje.

Venezuela ima mnogo naravnih pridelkov. Zlato in baker sta poveljavni izvozni rudnini. Živinoreja se tudi razvija in v zadnjih letih že opazimo izvoz venezuelske živine. Pred petimi leti je ta dežela izvažala v glavnem kavo, kakao in kože; zatem je nastopila doba petroleja. Venezuela je poleg Brazilije in Kolumbije največji producent kave v Ameriki. Njen pridelok kave znaša približno 1 milijon vrec na leto, pridelok sladkor-

ne pese 20.000 ton, goji pa so tudi bombaž.

Odkar "vlada" prezident Castro, si je general Juan Vicente Gomez, ki je postal najprej podpredsednik republike, potem pa dosmrtni diktator, prisvojil najboljšo zemljo in industrijska podjetja v deželi. Ta "vzorni" državnik je postal eden največjih južnoameriških milijonarjev.

Venezuela ni industrijska dežela v pravem pomenu besede, lahko pa to postane, ker ima zelo mnogo železa, kuriva in sirovin. V produktivni nafti zavzema drugo mesto na svetu, vendar nič ne napreduje v destilaciji in predelavi; angleško-holandski podjetniki so ustanovili svoje rafinerije na holandskem otoku Curacao, ki leži blizu venezuelske obale, dočim severni Američani prevažajo venezuelsko nafto kar v Zedinjene države.

Venezuela ima štiri reke, ki so na kakih 18.000 km plovne za parnike. Toda te reke se izlivajo v Orinoco in maracajsko jezero, kjer so kraji zelo slabo obljudeni, tako da s svojo plovnostjo kaj malo koristijo. Tudi niso dostopne kolonialnim trgovini, zato je njihov gospodarski razvoj enak ničli. Dolžina železniškega omrežja, ki pa je bilo zgrajeno že pred kakimi petdesetimi leti, ni večja od 1000 km. V letu 1908. je začela Gomezova vlada graditi ceste. Izprva je bil ta sklep sprejet simpatično, kmalu pa so morali ljudje opaziti, da je bila zgradba cest samo pretveza, pod katero so se skrivale velikopotezne sleparije z državnim denarjem. Tisoče političnih osumljencev in vseučiliških dijakov, ki se niso strinjali z vladno politiko, je bilo prisiljenih, da delajo kot

kaznenci na cestah. L. 1894. je štela Venezuela približno 2.4 milijona prebivalcev. Danes, po 35 letih, iznaša število prebivalstva kolaj 600.000 več. V tem času se je število prebivalstva v Kolumbiji, Argentini, Mehiki in sploh skoraj v vseh južnoameriških državah znatno bolj dvignilo. Celega stoletja je bilo treba, da se podvoji prebivalstvo glavne mesta Caracas. Ne čudimo se, da prebivalstvo te dežele vzlic prirodni bogastvu tako slabo narašča, če vemo, da državljanске vojne in brutalne diktature ovirajo v Venezueli vsak napredek.

Otroška umrljivost je v glavnem mestu Caracas večja od števila porodov. Dr. Luisa Razetija, ki je bil to pred nekaj leti dokazal z zanesljivimi številkami, je vlada zaradi njegovih znanstvenih študij iz-

gnala iz dežele. Caracas in Maracaibo so edina mesta, čfjih prebivalstvo je v zadnjih letih zaradi priseljevanja s kmetov nekaj naraslo. V Valenciiji, Meridi, Ciudadu Bolivar in v drugih mestih se število prebivalcev stalno znižuje. Po uradnih podatkih se v Venezueli narodi vsako leto 85.000, umrje pa 55.000 otrok.

Po Gomezovi statistiki živi dobrih 10.000 Venezuelcev v tujini. To so brez dvoma samo oni, ki so jih sprejeli v svoje liste venezuelski konzulati in ki vzdržujejo vezi z njimi. Velika večina izven svoje države živeti Venezuelcev pa sploh nima stikov s konzulati, ker sovražijo Gomezovo tiranijo. Tujci in narodno-gospodarski strokovnjaki sodijo, da je v zadnjih letih zapustilo to deželo iz političnih razlogov več ko 300.000 ljudi.

Za leto 1928-29 izkazuje

budget 195 in pol milijona boliviarjev; 98.2 milijona, torej približno polovica, gre za javna dela. Znano pa je, da se leta izvršujejo po večini s prisilnim delom, zato general Gomez in njegovi prijatelji vtaknejo največ tega denarja v lastne žepa.

Treba pa je priznati, da so se pod Gomezom zelo zmanjšali vnajni državni dolgovi. L. 1912. so znašali 181 milijonov, 1928. pa samo še 78 milijonov boliviarjev. Sedanji dolgovi Venezuele, ki niso višji od 20 milijonov dolarjev, so sprico velikega prirodnega bogastva te dežele zelo neznatni, zaradi česar se ji ni bati, da bi se v njene notranje zadeve vmešavale tuje države. Gomez opravlja dela na svojih posestvih in rudnikih največ z vojaki. Njegovi dninari dobivajo mizerne mezde. (Konec na 3. strani).



SVETILNIK

katoliškega shoda.

Urejuje Rev. Bern. Ambrožič, O.F.M.

Katoliška akcija — ali sedaj že vemo, kaj je to? Veliko se o tem piše in govori po vsem katoliškem svetu, veliko se o tem piše in govori tudi v slovenski besedi, posebno v naši ljubljenski Sloveniji v starem kraju. Poklicani možje, ki stvar dobro poznajo in razumejo, razlagajo katoliško akcijo izobrazbenim in preprostim v učeni in preprosti, vsakomur lahko razumljivi besedi. Vendar se še vedno najdejo ljudje, ki ne razumejo, kaj je in kaj hoče katoliška akcija.

Katoliška akcija nikakor ni kakšna politična stranka. Naši verski nasprotniki nalašč nočejo razumeti namenov katoliške akcije, zato radi očitaajo, da katoličani pod krinko te nedolžno zveneče besede ugajajo strankarstvo. Strankarstva je pa današnji človek v splošnem precej sit, zato skušajo naši verski nasprotniki katoliški akciji vtisniti pečat strankarstva in ji tako že naprej vzeti veljavo in kredit med narodom.

Toda že iz vsega tega, kar smo dosedaj pisali na tem mestu in drugod o katoliški akciji, lahko trezno misleč človek spozna, da katoliška akcija ni nikako strankarstvo in zlasti s kako politično stranko ali strujo nima prav nobenega opravka. Kdor to trdi, je ali nevednež ali lažnik. Nevednež bi pa moral molčati, dokler se o stvari natančno ne pouči. Lažnik pa — no ja, kaj naj zapišem o njem? Laž ima kratke noge in daleč se ž njo ne pride.

Marsikdo misli, da je katoliška akcija že po svojem bistvu vsaj organizacija, to se pravi nekako delavno združenje enakomislečih oseb. Kaj bomo rekli na to, Ali je katoliška akcija organizacija ali ne? Ali je katoliška akcija nemogoča brez društva, brez seji in občinskih zborov, brez predsednika, tajnika, blagajnika in tako dalje?

Da, mogoča je! Nikakor ni nujno potrebno, da bi katoliška akcija bila organizacija. Katoliška akcija je predvsem neka ideja, lepa misel, kakor je na primer lepa ideja ljubezen do bližnjega. Ničče ne bo trdil, da je ljubezen do bližnjega nemogoča brez organizacije. Tudi če si sam v velikem mestu, kjer še nikogar po bližnje ne poznaš, lahko imaš ljubezen do bližnjega. Pa ne samo v srcu jo lahko imaš, tudi v dejanju jo že lahko pokažeš, saj je toliko prilik in načinov vsepovsod, da tisto, kar imaš v srcu, tudi v življenju udeležuješ. Prav neumno bi govoril, ako bi dejal na priliko tale: Hm, ljubezen do bližnjega je lepa reč. Jaz sem precej za to, da se nas zbere nekaj ducatov in si ustanovimo društvo za udeleževanje ljubezni do bližnjega. Kadar bomo tako društvo imeli, bom začel ljubiti vse ljudi in jim svojo ljubezen tudi izkazovati. Dokler pa takega društva ni, naj me vsi moji "bližnji" v uho pišejo, do tistega časa bom previdno ob-

držal vso ljubezen le sam zase. Kdo bi hotel tako govorjenje hvaliti? Gotovo nihče! Kdor čaka na društvo, da bo "z združenimi močmi" ljubil bližnjega, ta že zastoj čaka. Tak bo v društvu, če se ustanovi, najprej gledal na to, da dobi kakšen primeren stolček in bo hotel biti vsem članom ne samo bližnji, temveč celo "najbližnji." Potem se mu bo seveda zdelo naravno in samo po sebi umljivo, da vsi koncentrirajo svojo ljubezen na njega samega...

Ljubezen do bližnjega se torej prav lahko udeležuje brez vsake organizacije. En sam človek lahko jako mnogo stori. Gotovo pa je, da dva lahko več storita nego en sam. Še več lahko store trije, štirje, pet, deset. Recimo, da je nekdo bolan. Ljubezen do bližnjega žene njegovega soseda, da gre bolnika obiskat in potolažiti. Gotovo se bolniku dobro zdi in se čuti v trpljenju polajšanega. Še bolj se mu pa zdi, ako ne pride na obisk le en sosed, temveč dva, trije, pet deset. Tu je že nekaka organizacija. Posebno lahko tako obiskovanje bolnika imenujemo organizacija, ako se sosedje zmenijo med seboj in si rečejo: Danes zvečer se zberemo in gremo bolnega soseda obiskat.

Še lepše nam utegne stvar pojasniti tale slučaj. Nekdo je po nedolžnem izgubil dobro ime. Svet verjame obrekovanju in dotični človek trpi, ker ga obrekovanje boli v dno srca. Ti si pa slučajno eden tistih, ki ve, da oni človek trpi po nedolžnem. Kaj boš storil? Če imaš le iskrico ljubezni do bližnjega v srcu, boš nastopil kot njegov zagovornik. Kjerkoli bo našel priliko, boš ljudem pojasnjeval in dopovedoval, da ona grda očitanja niso resnična. Ako dotični človek zve za tvoje delo, je gotovo, da se mu bo zelo dobro zdelo. Njegovo trpljenje bo olajšano. Toda ako ostaneš za dolgo časa ti edini zagovornik nedolžnega trpca, je lahko verjetno, da ne boš posebno mnogo opravil, ljudje bodo rekli: en sam ga zagovarja, sto jih je, ki ga obtožujejo. Enemu samemu ne moremo verjeti, sto je stokrat več nego ena. Obrekovanje bo šlo dalje, oni trpin bo še dalje trpel. Tebi bo sicer hvaležen za zagovor, vendar bo tisto olajšanje v njegovem trpljenju komaj kot majhna kapljica v ogromno morje.

Vse drugače pa se bo zadelva zasakala, ako se poleg tebe dvignejo še drugi zagovorniki po nedolžnem obdolženega človeka. Da je le še eden poleg tebe, že mnogo več pomeni. Še boljše, če stè trije, štirje, pet,

Če se zmenite, da boste skupno nastopili v obrambo po krivič obrekovanega in to tudi res storite, je to že en kos organizacije. In ko bo dotični trpin zvedel za vaš organizirani nastop v obrambo njegovega dobrega imena, mu bo ta novica prinesla olajšanje, da bo zavriskal in njegovega trpljenja bo konec, čeprav jih je morda za enkrat še sto, ki o njem slabo mislijo. Nehalo ga bo boleti, ker dobro ve, da pet mož, ki delajo skupno in organizirano, pomeni skorajšnjo zmago nad eno stotino obrekovalcev.

Tu je jasen in lahko razumljiv zgled, kaj premore organiziran ali skupen nastop tudi v takih rečeh, ki same po sebi še ne kličejo po organizaciji. Je veliko, veliko takega na svetu, kar lahko stori en sam človek, če ni zanikern, len in mežast. Za vsako najmanjšo reč na svetu res še ni treba organizacije. Pa se najdejo ljudje — in še mnogo jih je — ki celo na to čakajo, da se bo ustanovilo društvo za izrabljanje njihove pameti. Mislijo namreč, da sami ne morejo dvigniti zakladov, ki jih je Stvarnik položil v njihove možgane.

Vendar pa ostane vekomaj resnično, da ste dva bolj močna nego en sam, trije bolj nego dva, štirje bolj nego trije in tako dalje. To velja v vseh zadevah človeškega življenja in udeleževanja. Videli smo, kako ta reč velja tudi pri takih in podobnih idejah kot je ljubezen do bližnjega. Prav tako in nič drugače bomo našli položaj, ako se hočemo spustiti v podrobnosti glede vprašanja: ali je za katoliško akcijo potrebna organizacija ali ni? potrebna?

O tem pa nekoliko več v prihodnjem "Svetilniku."

Politično geslo državnikov je: V miru se pripravljaj za vojno in v vojni za mir...

Dober trgovec je tisti, ki človeku, ki pride v trgovino po gumb, še srajco proda z istim.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

POČITNICE SO MINULE

Vsako se je povrnil na vsakdanje dolžnosti. Vsaka želodčna nerednost uničuje duševno energijo človeka, povzroči trudnost in potrtost. Da boste delali z veseljem, uživajte

TRINERJEVO GRENKO VINO

redno, pol ure pred vsakim obedom. "Heister, Alta., Can., 25. jun. Trinerjevo grenko vino me je navdalo z novim življenjem. Jos. Zajac." Poskusite ga. Pri vseh lekarnarjih.

PRODAM HIŠO

v sredi slovenske naselbine; 2 nadstropja s štirimi sobami in pokritim porčem. — Prodajam radi družinskih razmer, za ugodno ponudbo. Ker sem po dnevi odsoten, vprašajte zvečer po peti uri na 1942 W. 22nd Pl. Chicago, Ill. (2868)

Naznanilo in zahvala.

Vsem znancem in sorodnikom naznanjam, da sem prejel iz stare domovine prežalostno vest, da je za vedno preminula moja draga sestra

Reza Mojstrovic

Dolgo jo je mučila bolezen naduha, kateri je 14. avgusta tudi podlegla, in sicer na svojem domu v vasi Germule, fara Škocjan na Dolenjskem. Zapušča eno hčerko v starem kraju, tukaj pa žalujočega brata

JOHNA TURK, Milwaukee, Wis.

VESTI IZ STARE DOMOVINE.

Tragična smrt.

Nedavno je bil imenovan za sodnika v Krškem g. dr. Josip Kernev. 14. m. m. je prišel, da nastopi službo. Komaj pa je položil prisego, je omahnil in umrl. Smrtni vzrok je paralytic cordis. Zapušča vdovo in sinčka edinca.

Mišja nadloga v Črni gori.

V nekaterih srezih Črne gore, zlasti v kolašinskem in deznemskem so se v velikih množinah pojavile poljske miši, ki uničujejo letino, zlasti pa žito.

Smrtna kosa.

V Gorici, kjer je iskala zdravja, je umrla gospa Martina Hupert, polkovnikova soproga. Pokopana je v Gorici. V Ljubljani je umrla g. Marija Sovre. V Radovljici je podlegla težki boleznici gospa Terezija Kulovec.

Sraka ustavlja obratovanje rudnika.

Pred dnevi se je pripetil izredni primer, da je sraka ustavila skoro za 3 ure obratovanje rudnika. Sraka je namreč v bližini Sv. Urha sedla na izolator in s tem povzročila kratki stik.

Piščanec s 4 nogami.

V Smolenji vasi pri Novem mestu pri posestniku Sladku je izvalila koklja več piščancev, med njimi piščanec s 4 nogami. Prečuden stvar hodijo gledat kmetje od blizu in daleč.

Umri so v Ljubljani

od 1. do 7. avgusta: Fabjan Stanko, žel. strojevodja, 27 let; Ferleš Mihael, delavec, Miklošičeva cesta, 77 let, Hojan Marija, uradniška hči, Streliška ulica, 9 let; Janež Marjeta, žena užitarja v Dragi, 58 let; Novak Fr., sin posestnika v Podgori, okraj Kamnik, novorojenček; Sever Ivana, posestnika hči iz Česnice, okraj Kamnik, 14 let; Vute V., novorojenček; Zagradnik Martin, delovodja drž. žel. Janševa ulica, 45 let; Krvina Franciška, užitarica v Logu Ljubljanske okolice, 60 let; Holobar Rozalija, hči tesarja Zalec, 15 let; Žagar N., novorojenček učitelja na Dobravi, občina Ovsiške; Žagar N., dvojni istega; Klavžar Anica, hči delavca, 1 mesec; Dolinšek Uršula, posestnica v Ljubljani, Cesta v Mestni log, 79 let; Modič Terezija, užitarica iz Iške Loke, 54 let; Šmid Ivan, delavec, Trbovlje, 16 let; Lampič Josip, novorojenček delavca iz Mavčič pri Kranju.

Konjač ustrelil 15-letnega dečka.

V Bosenski Krupi je v nedeljo zvečer 11. avg. tamkajšnji konjač Mašič s puško ustrelil 15-letnega dečka Hašima Alagiča, obrtnega vajenca, ki je zvečer ležal na trati v bližini hiše njegovega mojstra. Mimo je prišel vinjen konjač, ki je opazil, da se nekaj giblje na trati. Misleč, da je kak pes, je sprožil puško in zadel vajenca tako nesrečno, da je naslednjega dne v bolnici podlegel težki poškodbi.

Pijani gost umoril kavarnarja.

V Brčkem je bil te dni izvršen grozen umor. Ze močno pijan je prišel v tamkajšnje

kavarno delavec J. Ranko ter zahteval čašo rakije. Ker je bil Ranko že prej dolžan kavarnarju, mu je ta rekel: "Najprej plačaj, potem pa dobiš!" Menda razžaljen je Ranko nato potegnil iz žepa nož in ga kavarnarju zasadil globoko v prsa. Z boleznim krikom se je kavarnar zgrudil na tla in je kmalu nato izdihnil. Orožniki so Ranka izročili okrožnemu sodišču v Tuzli.

V Krki utonil.

V nedeljo popoldne dne 11. avgusta se je šel kopat v Krko pri Draškovicu 16-letni fant Alojzij Plantan iz Vrha pri St. Jerneju. Z njim je šel tudi Železnik iz St. Jerneja. Ker sta se med potjo nekaj sprla, je le-ta odšel domov.

Plantan pa se je šel kopat. Če je znal plavati ali ne, se ne ve. Lahko ga je prijel krč ali pa ga je vtinec potegnil v globočino. Na bregu so našli njegovo obleko, njega pa še niso dobili.

Drzen vlom.

V noči od sobote na nedeljo 17. avgusta so neznan vlomilci vdrli v gostilno Franca Vozla pri kolodvoru. Razbili so okno ter prišli v kuhinjo, kjer so našli 2000 dinarjev. Ker sta bila v Ljubljani sedaj aretirana dva vlomilca, se domneva, da sta onadva izvršila ta vlom.

Hrvat — misijonar v Sudanu.

V Sudan, v ono deželo v srednji Afriki, kjer je svoj čas misijonar Slovenec Knoblar, se odpravlja te dni za misijonarja Hrvat p. Tvrtković, rojen v Hercegovini. P. Tvrtković namerava pred svojim odhodom imeti med bosanskih katoličani več predavanj s skioptičnimi slikami, da jih zainteresira za katoliške misijone med divjimi narodi.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrla gđ. Marica Jelen, kontoristinja. — V Krškem je preminul dr. Josip Kernev, 43 let star. — V Trbovljah se je smrtno ponesrečil 21-letni delavec Medvedček, doma iz Rajhenberga. — Na kliniki v Gradcu je umrla ga. Amalija Jurjovec iz Celja. — V Fužinah je umrla Marija Babinik, 58 let stara. — V Ljutomeru je umrl dr. Karl Grossman.

Kdor bi postal malodušen zato, ker mu nasprotujejo bedaki, bi s tem samo dokazal, da je sam bedak.

ROJAKOM

ki se jim ne dopade, kjer žive in se nameravajo seliti, priporočamo, da si ogledajo Milwaukeee.

V slučaju, da nameravate kupovati dom, trgovino ali obrt, zglasite se pri nas za nasvet.

Na prodaj imamo železninske, grocerijske, mesarske trgovine, gostilne, eno-ali večdružinske domove itd.

RIGHT REALTY CO.

Ermens. & Oevirk
502 National Avenue,
Milwaukee, Wis.
Telephone: Hanover 308.

LEO MLADIČ

ICE CREAM PARLOR
1941 W. 22nd St., Chicago
Tel.: Canal 4446.
Smudke, cigarete, tobak in raznovrstne slaščiće.
Gostom so na razpolago domači prigrizki in druga okrepčava.
Vsem se priporočam v naklonjenosti!

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD
6017-19 St. Clair avenue in
1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.
TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!
Randolph 1881 ali Randolph 4550
PODRUŽNICA:
15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

VENEZUELA.

(Nadaljevanje z 2. strani).

Ko so jele inozemske družbe za izkopavanje nafte plačevati svojim delavcem višje mzde in je diktator Gomez, največji živinorejec in poljedelec Venezuele, ugotovil, da ga njegovi delavci zapuščajo, je enostavno zabranil inozemskim družbam plačevanje višjih mezd nego veljajo na njegovih veleposestvih. Posledica je bila, da so si Američani in Angličani naročili zapadnoindijske črnce in tako vidimo, da se v Venezueli razvija polagoma enak rasni problem kakor v Panami in v srednjeameriških republikah, kjer gospodujejo severnoameriški magnati bananskih plantaž.

Za solstvo gre v proračunu Venezuele komaj 9 milijonov bolivarjev, torej manj nego borih 5 odstot. Več ko 80 odstot. prebivalcev je nepismenih. Spričo takih razmer ni težko vzdržati diktature, težko pa se je boriti v tej deželi za napredek in za najbolj preproste človeške pravice.

OTPOTOVALI V STARO DOMOVINO.

Tomo Lacković v Plešivcu, Marija, Miloslava in Silvija Gruener v Holin, Cenek Kostelnik v Viden, Ana Kutnik v Kraljevo, Ivan Vinko v Strigovo in Medjimurju, Henry Batka s soprogo Barbaro v Ledence, Mary Bečvarva v Vostrešan v Pardubicah, Ivan Gjurek v Črešnovce, Prekmurje, John Vratimina z ženo Baro in hčerko Marijo v Gajar, Berta Korenić s sinom Karlom v Siladič, Kata Prokop v Hrašče, Franjica Vilem s hčerko Jeleno v Lozor, Kata Surovič v Gajar, John Knobla v Bolare, Ludmila in Bedriška Vitkova v Hrabuvky, Robert Tomaneč s soprogo Marijo in sinom Oldrihom ter hčerko Mildred v Moravske Ostravy, Frank Šertler in Ema Šertler v Zagreb, Ana Ivičič v Hovoran, Marija Kočirikova v Konic na Moravi, Uršula Mušič v Ljubljano, Ladislav Svaler v Bistru, Primož Benedičič v Ljubljano in Tomislav Cesar mlajši v Zagreb. Vsi ti odpotovali so skozi potniški oddelek Kaspar American State Bank-e, 1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

SIRITE AMER. SLOVENEK!

KVALITETA — TOČNOST
POSTENJE
A. F. WARHANK
zanesljivi lekarnar — zaloga fotografiranih potrebščin.
2158 West 22nd Street
vogal Leavitt cesti
CHICAGO, ILL.

ŠEST DNI PREKO-OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: MEXIQUE, 14. sept., 9. okt. (11. dop.)
FRANCE, 11. okt. (6. zveč.), 20. sept. (7. zveč.)
ILE DE FRANCE, 18. okt. (7. zveč.), 27. sept. (4. dop.)
Najkrajša pot po železnici, vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

213 N. Michigan Avenue, Chicago, Ill.

KLIC IZ DOMOVINE.

Cleveland, O.

Spodaj podpisani sem prejel iz stare domovine sledeče pismo:

DRAGI SOROJAKI!

Nevlje, dne 1. maja 1929.

Od raznih strani se je izrazila želja, naj se kakor drugod tudi v naši občini postavi dostojen spomenik v svetovni vojni od leta 14—18 padlim vojakom z tukajšnje občine.

Zato je občinski odbor tukajšnje občine v seji dne 10. marca t. l. soglasno sklenil, da ta načrt tekoče leto izvede. Na spomenik se bodo vklesala imena vseh 24 občanov, ki so padli v svetovni vojni kot žrtve brezvestnih voj. mogotcev. Ta spomenik naj bi še poznim rodovom oživljal spomin na naše drage sorojake, ki so izgubili najdražje na svetu, svoje življenje, opomin in svarilo na grozovito svetovno vojno, ki je človeškemu rodu prizadela toliko gorja in ran, da se bodo njih žalostne posledice poznale in utile še več desetletij.

Pieteta nas sili, da se tej dolžnosti do naših dragih v vojni padlih čimpreje oddolžimo.

Stroški bodo pa precej veliki, ter jih kljub požrtvovalnosti domači občani sami ne bomo zmogli.

Zato se dragi sorojaki obratamo na Vas, da nam pomagata izvršiti to delo. Tudi Vi ste poznali te žrtve, z enim ali drugim ste bili v prijateljstvu ali celo v sorodu. V največjem trpljenju in zapuščenosti so umirali, daleč od svojih domačin.

Njihove kosti krije v zapuščenih grobovih galiških planjav, Karpatov, Goriških in Tirolskih hribov tuja zemlja.

Dragi sorojaki! Vi ste bili po večini tako srečni, da Vas svetovna vojna ni posredno zadela. Ob spominu na padle Vaše soobčane, naj Vam čut hvaležnosti do Boga preveva Vaša srca, ki naj se izkažejo velikodušna v ljubezni do njih. Z zaupanjem zremo na Vas, in prosimo pomagajte izvršiti našo in Vašo dolžnost.

Spomenik bo postavljen na pokopališču pri farni cerkvi v Nevljah, ter ga občina bo prevzela v svoje varstvo.

Imena vseh darovalcev se bodo prečitala na žalni seji občinskega odbora, ter vpisala v poseben zapisnik, kot trajna priča o plemenitem in velikodušnem Vašem čutu in dejanju.

Za odbor:
Leopold Rihar, župnik.
Frank Ferdiž, župan.

Moja pripomba: — Ko sem se pred par leti nahajal na obisku v domovini, sem se na lastne oči prepričal, kako marljivo so že takrat zbirali prispevke v ta namen. Ker pa je tam cena za vsako stvar jako visoka, zaslužek pa zelo boren, da skoro ne zagostuje za življenje in vsakdanje potrebščine, zato se jim še do danes ni uresničil njihov načrt. Radi tega se obračajo s to milo prošnjo do dobrih sre ameriških rojakov, od katerih upajo, da jim bodo priskočili na pomoč.

Veľiko enakih prošenj je že prišlo iz naše rojstne domovine in na vsako so se naši rojaki odzvali s prispevki, tako upajo naši sorojaki v domovini, da tudi te prošnje ne bomo prezrili. Vsak najmanjši dar bodo s hvaležnostjo sprejeli. Vse darove naj se pošlje na moj naslov, katere bom potem odposlal z imeni darovalcev na županstvo Nevlje pri Kamniku.

George Pančur,
829 — East 143rd St.
Cleveland, Ohio.
(Ogl.)

"Am. Slovenec" je tvoj prijatelj, predstavi tega svojega prijatelja svojim drugim prijateljem in jih nagovori, da si ga naroče!

NOTARSKA DELA

kot kupne pogodbe, dolžna pisma, pooblastila, oporoke, farmsarske affidavitave za dobavo poljedelskih delavcev v Ameriko in vsa druga notarska dela izdeluje točno in po zmernih cenah

JOHN JERICH

— SLOVENSKI NOTAR —
1849 West 22nd Street
CHICAGO, ILL.

SIR H. RIDER HAGGARD:

KLEOPATRA

Iz angleščine prevel: Jos. Poljanec.

Znano ti je, kako je bilo v bitki pri Akciju. Kleopatra se je bila podala s svojim brodom tjakaj, popolnoma zoper voljo Antonija. Jaz pa sem ga prosila za kraljico, kakor si mi bil naročil, in mu s solzami v očeh zatrjevala, da bi ona od žalosti umrla, ako jo izpusti. In ta reva, ta suženj mi je vse verjel. Ob času pa, ko je bitka dosegla svoj višek, je ona dala svojemu brodom znamenje — kaj jo je nagnilo do tega, ne vem, morebiti pa boš ti vedel, Harmakis, — in njeno brodom se je obrnilo, pobegnilo iz boja in odplovalo proti Peloponezu. Sedaj pa poslušaj konec! Ko je Antonij videl, da je Kleopatra odšla, je v svoji blazni norosti vzela ladjo, popustil vse in se odpeljal tik za njo; vsled tega je bilo njegovo brodom razkropljeno ali pogreznjeno, njegova velika vojska na Grškem, ki je štela dvajset legij in dvanajst tisoč konjenikov, pa brez poveljnika. Živa duša ni hotela verjeti, da je Antonij, ki so ga bogovi udarili, tako globoko padel v sramoti. Njegova vojska se je zavoljo tega nekaj časa pomišljala, nočjo pa je dospela vest, ki jo je prinesel poveljnik Kanidij, da se je vsa Antonijeva velika vojska, ki je bila nekoliko časa v popolni negotovosti, a se je naposled pričela, da jo je bil Antonij res zapustil in pobegnil, naposled udala Cezarju.

"Kje pa je Antonij?"
"Na nekem majhnem otoku v velikem pristanišču si je bil sezidal bivališče in mu nadel ime Timonium; podobno kakor nekoč Timon vpije sedaj, da je človeštvo nehalno in ga zapustilo. Lotila se ga je možganska vročina in sedaj leži tam. Jutri ob zori se moraš podati k njemu, tako hoče kraljica, da ga ozdraviš in ga ji zopet pripelješ zdravega. On namreč noče do nje in se tudi še ne zaveda vse veličine svoje nesreče. Najprvo pa mi je naročeno, da te nevtogoma popeljem h Kleopatri, ki te hoče vprašati za svet."

"Tako grem," sem odgovoril in vstal. "Pojdiva!"

Stopala sva skozi velika vrata in po alabastrski dvorani in kmalu sem bil zopet enkrat pred vrati Kleopatrine sobe in zopet me je Karmion zapustila, da oznani moj prihod.

V malo trenutkih se je vrnila in mi namignila. "Bodi trden," mi je šepnila, "in pazi, da se ji ne izdaš, kajti Kleopatrine oči so še vedno bistre. Vstopi!"

"Res bistre morajo biti, da bi spoznale v učenem Olimpu Harmakisa! Saj bi me niti ti ne spoznala, ako jaz ne bi hotel, Karmion," sem ji odgovoril.

Nato sem stopil v ono znano mi sobano in zopet slišal pljuskanje vodometja, petje slavca in šumenje poletnega morja. S povešeno glavo in šepavo sem stopal po sobani, dokler nisem naposled obstal pred Kleopatrinim ležiščem — pred taistim zlatim ležiščem, na katerem je bila sedela v oni noči, ko me je prevladala. Zbral sem svojo moč in se ozrl kvišku. Pred menoj je bila Kleopatra, prekrasna kot nekdanje čase, ampak, o, kako izpremenjena izza one noči, v kateri sem jo videl, ko jo je Antonij objel tam v Tarzu! Lepota jo je še vedno obdajala kakor oblačilo; oči so bile še vedno globoke in nedoumljive kakor sinje morje, obraz je bil v svoji veliki dražesti še vedno prekrasen, in vendar je bilo vse izpremenjeno. Čas, ki se njenih čarov ni mogel dotakniti, ji je začrtal v obraz tak izraz silne žalosti, da ga ni mogoče popisati. Strast, ki ji je še vedno plula v tistem

silnem srcu, ji je zarezala svoje znamenje na čelo in v obeh se ji je svetila otožna svetloba žalosti in tuge.

Globoko sem se priklonil pred to kraljevsko žensko, ki je nekoč bila moja ljubezen in moje pogubljenje, vendar me ni poznala.

Trudno je pogledala in rekla s počasnim, dobro mi znanim glasom:

"Naposled si vendar prišel, zdravnik. Kako ti je ime? — Olimp? Mnogo obetajoče ime, kajti sedaj, ko so nas bogovi Egipta tako zapustili, v resnici potrebujemo pomoč od Olimpa. No, videti si učen, saj se učenost ne druži z lepoto. Čudno pa, na tebi je nekaj, kar me spominja, sama ne vem na kaj. Olimp, ali se nisva že videla?"

"Nikdar, kraljica, te moje oči niso osebno gledale," sem odgovoril s ponarejenim glasom. "Nikdar, vse do te ure, ko prihajam iz svoje samote, da izvršim tvoj ukaz in te ozdravim tvojih boli."

"Čudno! Celo po glasu — pah! Spominjam se na nekaj, kar ne morem doumeti. Osebno, praviš? Potem sem te morebiti videla v sanjah, kaj?"

"Da, kraljica, v sanjah sva se sešla."

"Čuden človek si, ko tako govoriš, ampak jako učen, ako je res, kar čujem o tebi. Da, spominjam se tvojega sveta, ko si mi velel, da naj se podam k Antoniju v Sirijo in tako se je vse zgodilo, kakor si bil napovedal. Res, več moraš biti v napovedovanju in vedeževanju, v čemer imajo ti aleksandrijski bedaki malo znanja. Nekoč sem poznala še enega takega kot si ti, nekega Harmakisa," pri teh besedah je vzdihnila; "a ta je že zdavnaj mrtev — in želim si, da bi bila tudi jaz! — in včasih mi je prav žal za njim."

Umolknila je, jaz pa sem povsili glavo na prsa in molče stal pred njo.

"Obrazlož mi pa tole, Olimp! V bitki pri tistem prokletem Akciju, baš ko je divjal najhujši boj in se je zmaga že pričela nagibati na našo stran, je silen strah obšel moje srce; gosta tema se mi je zgrnila čez oči, na ušesa pa mi je vpil nek glas, da, bil je glas tistega že zdavnaj mrtvega Harmakisa: 'Beži! Beži — ali pogini!' In res sem zbežala. Groza pa je iz mojega srca preskočila v srce Antonija in on mi je sledil in tako je bila bitka izgubljena. Povej mi, kateri bog je naredil to zlo?"

"Ne, kraljica," sem ji odgovoril. "noben bog ni tega naredil — s čim pa bi tudi bila razsrdila bogove Egipta? Mar si oropala templje njihove vere? Ali si izdala Egipt? Ker nisi storila ne tega ne onega, kako se potem bogovi Egipta morejo srditi nad teboj? Ne boj se, to ni bilo nič drugega, kakor kaka naravna para tvojega duha, ki je prevladala tvojo milo dušo, kateri je bilo slabo, ker je videla in slišala klanje. In kar se tiče plemenitega Antonija, mora on iti tja, kamor greš ti."

Ko sem govoril te besede, je Kleopatra prebledela in se tresla in ves čas vpirala oči vame, da bi doznala, kaj hočem s tem reči. Jaz pa sem dobro vedel, da so mi te besede navdali maščujoči bogovi, ki so delovali po meni, ki sem bil njihovo orožje.

"Učeni Olimp," je rekla, ne da bi odgovorila na moje besede, "Antonij je bolan, tuga ga je vsega zmešala. Skriva se kakor beden preganjan suženj v onem stolpu tam, ki ga okrog in okrog obdaja morje, in se izogiblje vsakega človeka — da, izogiblje se celo mene, ki trpim zavoljo njega toliko gorja. Da veš, naročam ti tole:

(Dalje prih.)

ZANIMIVE POVESTI.

DŽUNGLA. Roman iz afriških pragozdov v dveh delih; angleški pisatelj E. R. Burroughs. Nad vse zanimiv popis življenja človeka in opic v velikanskih pragozdih Afrike, kjer je življenje divje in izpostavljeno vsakojakim nevarnostim. Človek živi z živalmi v pragozdu, deli z njimi žalost in veselje, se z njimi pogovarja, hodi na lov, a končno se loči od njih in odide med ljudi. Zanimivo od začetka do konca. Dva broširana zvezka\$1.20

FABIOLA ali cerkev v katakombah, spisal učeni kardinal M. Wieseman, poslovenil A. Zupančič. Ta veleznimiva in strokovnjaško pisana knjiga obravnava življenje kristjanov v Rimu za časa preganjanja katoliške vere. Preprost kakor tudi učen katolik se zanima za te zgodovinske dogodke, katere podaja knjiga "Fabiola" v obliki zanimive povesti, ki je spodbudna za vsakega katoličana. Proširana45c

GLADIATORJI, zgodovinski roman iz l. 70 po Kr., ko je bila rimska država na višku svoje moči in so bile gladiatorske igre najljubša zabava rimskega ljudstva. Povest je spisal angleški G. J. Whyte Melville. Gladiatorji so bili meče borci, katerih življenjski poklic je bil borba. V posebnih gimnazijah so se vadili v orožju in vsemogočni telesni izurjenosti. Imeli so veliko moč v državi in so bili ljubljenci ljudstva, pa tudi strah Rima. V njih rokah je bilo orožje in moč, ki je dostikrat odstavljala in nastavljala cesarje same. Povest "Gladiator" se vrši za časa, ko je propadel Vitel in je prišel do prestola priljubljeni Vespazijan. Povest nam podaja poleg zanimivega dejanja tudi versko sliko življenja in mišljenja tedanje dobe. — Vsem, ki imajo smisel za zgodovinske povesti, priporočamo ta roman. Dve knjigi\$1.50

BELI ROJAKI, spisal Engelbert Gangl, kratki odlomki iz življenja našega naroda, tako resnični, segajoči globoko v človeško srce in dušo, tako istinito in lepo opisani, kakor zna opisati življenje le Gangl. Cena trdo vezani knjigi65c

BOŽIČNA PESEM V PROZI, pravljica o strahovih. Če povemo, da je to povest spisal sloveči angleški pisatelj Charles Dickens, smo s tem dali zagotovilo, da je povest vredna, da se čita. Kogar zanimajo povesti o strahovih in duhovih, naj ne prezre te knjige. Izdala Družba sv. Mohorja v Prevaljah. Cena45c

ČETRTEK, angleški spisal Chesterton, poslovenil Oton Zupančič. To je nad vse zanimiva detektivska povest iz Londona. Kdo še ni čul o slovečih "Scott Yard" detektivih! Povest "Četrtek" se nanaša na življenje teh detektivov in je tako zagonetna in polna napetih dogodkov, da čitatelj nestrno pričakuje, kakšen bo konec. Cena trdo vez knjigi75c

DUŠICA, roman v treh delih, spisala E. Orczy. To je povest iz krvave dobe francoske revolucije, ko je giljotina sekala glave francoskih velikašev, duhovnikov in vseh, ki se niso strinjali s krvavimi nazori jakobinske vlade. Roman jasno predoči grozovitosti te dobe in veliko trpljenje nedolžnih žrtev, ki so prišle v roke jakobincem. Tri broširane knjige skupaj\$3.00

HUDI ČASI, zgodovinska povest, spisal Dr. Fran Detela. Ta povest izpod peresa priljubljenega našega pisatelja se nanaša na zgodovino Napoleonovih vojska nekaj nad stoletje nazaj. Še žive med narodom pesmi in spomini na te čase, ko so Francozi vladali naši deželi in je Napoleon rekel: "Ilirija vstan". Zato nudi ta povest izreden užitek čitateljem. Mehko vezana skupno z igro "Blage duše". Cena70c

Gori navedene knjige ima v zalogi

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Izguba.

Gre za izgubljenje vere med protestanti. Stvar je zavzela tak obseg, da količkaj resni možje majajo z glavami. Dr. Henry Hallan Tweedy je zapisal psihologično zanimivo razpravo v New York Herald Tribune, kjer pravi:

"Trojna je pot, da kdo izgubi prijatelja. Lahko mu porineš nož v hrbet; izgubiš ga, ako se mu lažeš ali če ga okraješ; ali pa se ga iznebiš, ko ga kratkomalo pušiš.

Vera, religija se lahko izgubi na enak način. Mnogi so vero umorili, ko so se vdali grodemu nemoralnemu življenju; drugi so jo uničili potom neiskrenosti in hinavščine; drugi so jo izstradali. Vero izstrada le preveč drugače resnih ljudi.

Druga skupina, ki misli, da je vero izgubila, je nikoli ni imela. Imeli so nekaj, kar so sprejeli — neko dedščino — a v resnici se jih nikoli ni prišlo ali jih prepričalo. Hranili so jih z neko lepo hinavščino, ko so bili mladi, in vera se je zrušila, ko je prišel čas, da se pogledajo s svetom znanstvenikov in psihologov."

Tudi pri mnogih katoličanih bo več ali manj tako. Navadno nihče ni vesel, ako je kaj izgubil. Naletimo pa na ljudi, ki se silno ponašajo, da so izgubili vero. Kako to? Psihologično popolnoma umevno. Tweedy govori o ubijanju vere po grdi nemoralnosti. Tu je point. Vera postane pri nemoralnosti, grdem življenju vrlo — sitna, in kdor se ne iznebi nemoralnosti, je celo vesel, da je — vero izgubil, toraj se veseli izgube. Kako dolgo bodo veseli?

Katoliški nauk je, da mora biti vera živa. Dr. Tweedy govori o nekem vitalizmu, kar je isto, le novo ime mu je dal, da ne pride preblizu — katoličanstvu. Ako ni žive vere, življenja po veri, vitalizma, je pač naravno, da pride do izgube.

Veličastna drama se bo nekoč razvila pred očmi vsega sveta; ko pride vse na dan, postane pred vsem svetom jasno, kako je prišlo do izgube. To bo zadnji akt drame vsakega človeškega življenja. Kdor je izgubil, je izgubil za vselej.

Kakšni so Slovenci?

Sicer je hotel "pisatelj" Ivan Jontez v Prosveti na — resnični dogodbi (??) prikazati "rimo-katoličane" v neki gorenjski vasi, a pokazal je svetu — Slovence. In po ti resnični dogodbi so ti gorenjski Slovenci prave — zverine, ker dogodbiča je — resnična, in toraj je moralo tako biti, kakor Ivan Jontez opisuje v "Mrjascu." Dobro, da Prosvete ne čitajo kaki tuji, ker ogibali bi se nas kakor se ljudje ogibajo najlutejših zverin, in ljudje božji, ako greste morda v stari kraj, na Gorenjsko nikar! Z umobolnim "mrjascem" so tam počenjali, da je joj, kaj bi ti rimsko katoliški Gorenjci utegnili početi šele z vami?

Srd, srd in odpad. Tudi Jontez je videl, kakor je sam razodel, nekoč boljše dneve, a je odpadel, in zdaj odpad peče in peče v prsih in sili na dan, in rodi "mrjasca," in svetu se morajo rimsko katoličani pokazati v prav zverinjski podobnosti, da bo le Jontezovemu srdi radi odpada ustreženo in naj pri tem Slovenci pridejo v še tako slabo luč. In pri Prosveti se postavljajo včasih hudo tudi kot — Slovenci, kadar pač kaže, ko pa ni drugega

gradiva, pa radi tiskajo tudi Jontezove "proizvode," in pomagajo pred svetom blatiti — Slovence.

Poturica je hujski od Turka.

Naj morda malo potrpi.

Joseph Ule iz Milwaukee, Wis., se hujuje nad svojimi otroci. Šmenti, ki nečejo poslušati svojega ateja. Ako se prav spominjam, Ulejevi otroci niso krščeni in gotovo tudi niso še videli kake cerkve od znotraj. Oče Ule se hujuje pa tudi nad učitelji v javnih šolah, ker poznajo le kapitalistične nauke, in ko je on sam hotel nadomestiti zgrešeni nauk s — pravim (?) naukom pri lastnih otrocih, mora pojamrati: "Mislite, da je kaj izdalo? Skozi eno uho je šlo noter, skozi drugo pa ven. Prav nič se ni ustavilo v njih glavah. Moja učenost, da bi dobila sedež v njih možganih? Niti za misliti ni..."

Naj malo potrpi. Utegne se lahko pokazati, da je šlo več v možgane, kakor si on sam zdaj misli. V sedmih letih vse prav pride, dostikrat pa tudi — ne pride prav.

Bo konec sveta.

Znamenja niso na nebu, pač pa so v — Rimu. Pomislite. Papež — profanira vero, in laški fašisti morajo vero braniti, da ne izgine. He, he. Ne bo še konca, Fašisti bi radi, da bi se ves sijaj, ako se kje pokaže, obrnil le na — Mussolinija, ker se je pa ljudstvo bolj obrnilo na papežev stran, je "duce" zgrbančil svoje že tako temno čelo, in — vera je prišla do profanacije. Konec bo šele, kadar bo konec fašistsvske manije.

Ali gre za "p" ali "b"?

Roba je na sebi malenkostna, ko neki Frank Barbič iz Collinwooda, O., nekaj piše o piškotih ali biškotih in pripoveduje, kako je delal v Pittsburhu pri National Biscuit Co. in je bilo vroče kakor v peklju. Na koncu pa pravi: "Moji piškoti niso bili blagoslovljeni..." Razumemo, razumemo. Pred tremi leti je neka kompanija v Chicagu delala "blagoslovljene piškote," saj se še spominjate, in ko bi za tem ničesar ne tičalo, kakor je kompanija hotela ljudem dopovedati, bi se prav gotovo Mr. Barbič po treh letih ne bil obregnil o takem nič. Ker se je pa, je to dokaz, da je čikaška kompanija fulala, ker celo po treh letih ni v Collinwoodu bi se ne bilo kaj takega pojavilo. Za "p" ali za "b" je nekaj, kar tiči tudi v srcih. Bo prišlo na dan, malo počakajte.

Zagovorniki tobaka sicer znajo zagovarjati tobak in kajenje; ampak dokazati pa ne morejo, da tisti, ki puši, ima od tega kako gospodarsko korist.

Tisk je velesila; ali mnogi to velesilo prav malo upoštevajo, zlasti med nami katoličani.

Denar, ki je naložen v učenje se najbolj obrestuje.

PREVOZ - DRVA - KOLN



Rojakom se priporočamo za naročila za premog — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Poldižite

Telefon: ROOSEVELT 8221.

Louis Stritar

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

VELIKO ŠTEVILO POTNIKOV,

ki so bili tekom tega leta odpremljeni od nas v Evropo, dokazuje našo točno in zadovoljivo postrežbo.

Že zdaj sprejemamo priglasbe za bodoči božični izlet v staro domovino. MI PRODAJAMO ŠIFKARTE VSEH PAROBRODSKIH KOMPANIJ.

Mi izdelujemo afdavite, prošnje za deklaracijo o zakonitem prihodu semkaj, prošnje za potne liste in za dovoljenje za povratek v Ameriko; pooblastitve in tako dalje.

PREPRIČAJTE SE O TEM,

kako je pripravno pošiljati denar z našim posredovanjem.

RAZEN V NAŠO DOMOVINO POŠILJAMO DENAR TUDI V VSE OSTALE DELE CIVILIZIRANEGA SVETA — PO POŠTI IN BRZOKO — V TUJI VALUTI IN V DOLARJIH. HITRA POSTREŽBA; NIZKE CENE.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

